

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Sžo/34/2014
Identifikačné číslo spisu:	8013200283
Dátum vydania rozhodnutia:	31.03.2016
Meno a priezvisko:	Mgr. Peter Melicher
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:8013200283.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: ZVL AUTO spol. s r.o., so sídlom Košická 26, Prešov, IČO: 31 670 237, zastúpeného JUDr. Petrom Rakom, advokátom so sídlom Masarykova 13, Prešov, proti žalovaným: 1. JUDr. Ján Gabonay, rozhodca, so sídlom Rázusova 295/44, Spišská Nová Ves, 2. ZO OZ KOVO pri ZVL AUTO spol. s r.o., so sídlom Košická 26, Prešov, IČO: 17 052 408, v konaní o návrhu žalobcu zo dňa 14. marca 2013 na zrušenie rozhodnutia žalovaného 1. zo dňa 27. februára 2013 v spore o uzavretie kolektívnej zmluvy, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove č. k. 5S/12/2013-119 zo dňa 19. februára 2014, jednohlasne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Prešove č. k. 5S/12/2013-119 zo dňa 19. februára 2014, p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Prešove napadnutým uznesením č. k. 5S/12/2013-119 zo dňa 19. februára 2014 podľa § 250d ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zastavil konanie o žalobe žalobcu, ktorou sa domáhal preskúmania rozhodnutia rozhodcu JUDr. Jána Gabonaya zo dňa 27. februára 2013, nakoľko rozhodnutie rozhodcu v spore o uzavretie kolektívnej zmluvy je vylúčené z preskúmavania súdom.

Uviedol, že zákon č. 2/1991 Zb. o kolektívnom vyjednávaní (ďalej len „zákon o kolektívnom vyjednávaní“) zveril súdu právomoc preskúmať rozhodnutie rozhodcu v spore o plnenie z kolektívnej zmluvy a prisúdil mu tak postavenie v rozhodovaní o tomto spore ako orgánu verejnej správy. Inak je to však v prípade sporu o uzavretie kolektívnej zmluvy. Dal do pozornosti, že otázkou postavenia rozhodcu ako orgánu verejnej správy podľa zákona o kolektívnom vyjednávaní v prípade rozhodovania o spore vo

veci plnenia záväzkov z kolektívnej zmluvy sa zaoberal aj Ústavný súd Českej republiky v uznesení sp. zn. IV. ÚS 402/01 zo dňa 29. augusta 2011, z ktorého vyplýva, že „rozhodca podľa zákona o kolektívnom vyjednávaní spĺňa kvalifikačnú podmienku „orgánu verejnej moci“, tak ako je to vymedzené judikatúrou ústavného súdu. Verejnou mocou sa rozumie taká moc, ktorá autoritatívne rozhoduje o právach a povinnostiach subjektov, či už priamo alebo sprostredkované. Subjekt, o ktorého právach alebo povinnostiach rozhoduje orgán verejnej moci, nie je v rovnoprávnom postavení s týmto orgánom a obsah rozhodnutia tohto orgánu nezávisí od vôle subjektu. Inštitút verejnej moci je vnímaný ako inštitút zahŕňajúci priamo moc štátnu a ďalej ostatnú verejnú moc. Štátnou mocou disponuje sám štát a zabezpečuje ju prostredníctvom svojho osobitného štátneho aparátu. Takzvaná ostatná verejná moc je v príslušnom rozsahu zverená subjektom neštátneho charakteru k správe verejných záležitostí, je od štátnej moci v určitom zmysle odvodená a nemôže s ňou byť v rozpore. S verejnou mocou pritom súvisí neoddeliteľne nerovnosť v postavení subjektov vo vzťahoch touto mocou ovládaných. Postavenie orgánu verejnej moci sui generis má aj rozhodca v zmysle zákona o kolektívnom vyjednávaní, pretože autoritatívne rozhoduje o právach a povinnostiach subjektov (strán kolektívnej zmluvy), ktoré s ním nie sú v rovnom postavení, obsah tohto rozhodnutia nezávisí od vôle týchto subjektov, toto rozhodovanie je súčasťou právomoci rozhodcu zakotvenej zákonom o kolektívnom vyjednávaní a účasti v rozhodovaní pred rozhodcom, je nutnou podmienkou pre rozhodovanie sporu týchto subjektov vo veci plnenia záväzkov z kolektívnej zmluvy“. S ohľadom na citovaný názor Ústavného súdu Českej republiky súd prvého stupňa konštatoval, že dôležitým atribútom pri posudzovaní postavenia rozhodcu ako orgánu verejnej správy je, že rozhodca autoritatívne rozhoduje o právach a povinnostiach subjektov, ktoré s ním nie sú v rovnom postavení a obsah tohto rozhodnutia nezávisí od vôle týchto subjektov.

Zároveň poukázal na skutočnosť, že kolektívna zmluva je dvojstranným právnym úkonom a jej obsah vychádza z autonómneho postavenia zmluvných partnerov a z princípov zmluvnej voľnosti. Rozhodca vo veci riešenia a rozhodovania v spore o kolektívnu zmluvu vstupuje do tohto konania na základe vzájomnej dohody účastníkov sporu a ich žiadosti, ktorou deklarujú vôľu, že sa rozhodli spor o uzavretie kolektívnej zmluvy vyriešiť v konaní pred rozhodcom, ktorého si sami vybrali. Zdôraznil, že postavenie rozhodcu v tomto prípade má súkromnoprávny charakter a pri rozhodovaní v spore je limitovaný návrhmi a vôľou oboch zmluvných strán. Teda pri rozhodovaní sa neriadi výlučne hmotným právom, ale aj „určitou zásadou spravodlivosti“. Tomuto konaniu chýba obligatornosť a preto nemožno v danom prípade rozhodcu považovať za orgán verejnej správy. Naopak v prípade sporu o plnenie z kolektívnej zmluvy táto obligatornosť je daná jednak § 14 zákona o kolektívnom vyjednávaní, ako aj charakterom tohto sporu, kde pri autoritatívnom rozhodovaní je rozhodca povinný prihliadať na všeobecne záväzné právne predpisy a taktiež na platne uzavretú kolektívnu zmluvu, ktorá v tomto prípade sa stáva záväzným právnym predpisom, teda rozhodca spĺňa všetky atribúty postavenia orgánu verejnej moci, pretože autoritatívne rozhoduje o právach a povinnostiach subjektov z kolektívnej zmluvy, ktoré nie sú v rovnom postavení a obsah tohto rozhodnutia nezávisí od ich vôle.

Následne konštatoval, že z obsahu administratívneho spisu nesporne vyplýva, že žalobca a ZO OZ KOVO pri ZVL AUTO s.r.o. žiadosťou zo dňa 12. februára 2013 požiadali rozhodcu JUDr. Ján Gabonaya o rozhodnutie v spore o uzavretie kolektívnej zmluvy. Preto označil za nepravdivé tvrdenie žalobcu, že túto žiadosť podala iba odborová organizácia.

Ďalej konštatoval, že z ustanovení zákona o kolektívnom vyjednávaní nevyplýva, že by sa na konanie pred rozhodcom mal vzťahovať všeobecný predpis o správnom konaní, t. j. zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“), keď procesným predpisom, ktorý upravuje konanie pred rozhodcom, je zákon o kolektívnom vyjednávaní ako lex specialis. Preto argumentáciu žalobcu, že rozhodca sa neriadi ustanoveniami správneho poriadku, označil za právne irelevantnú. Napokon vyslovil, že zákon o kolektívnom vyjednávaní v spore o uzavretie kolektívnej zmluvy vzhľadom na jeho súkromnoprávny charakter nepovažuje rozhodcu za orgán verejnej správy, a teda ani nepripustil možnosť preskúmania rozhodnutia rozhodcu v tomto spore a podania opravného prostriedku. Doplnil, že z dikcie ustanovenia § 13 ods. 6 cit. zákona jednoznačne vyplýva, že dorúčením rozhodnutia rozhodcu zmluvným stranám v spore o uzavretie kolektívnej zmluvy je táto zmluva uzavretá.

O náhrade trov konania krajský súd rozhodol tak, že žiadnemu z účastníkov ich náhradu nepriznal, nakoľko konanie bolo zastavené (§ 146 ods. 1, písm. c/ v spojení § 246c ods. 1 prvá veta OSP).

Proti tomuto uzneseniu podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie, v ktorom navrhol uznesenie Krajského súdu v Prešove č. k. 5S/12/2013-119 zo dňa 19. februára 2014 zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Namietal, že rozhodca JUDr. Ján Gabonay, ktorý rozhodoval v spore o uzavretie kolektívnej zmluvy má postavenie orgánu verejnej moci, nakoľko v zmysle správneho poriadku spĺňa všetky zákonom definované znaky správneho orgánu. Tvrdil, že rozhodca v konaní o uzavretie kolektívnej zmluvy je v zmysle správneho poriadku fyzickou osobou, na ktorú sám štát zákonom delegoval rozhodovaciu právomoc o právach, povinnostiach alebo právom chránených záujmoch fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy. Následne dal do pozornosti, že verejnoprávnemu charakteru tejto funkcie nasvedčuje aj skutočnosť, že rozhodca sa povinne na účel výkonu svojej funkcie zapisuje do zoznamu rozhodcov, ktorý vedie Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky. Uvedenému tvrdeniu žalobcu má nasvedčovať aj to, že osoba rozhodcu je odmeňovaná za výkon svojej funkcie priamo z prostriedkov štátneho rozpočtu, čo upravuje vyhláška Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 315/2009 Z. z. o výške odmeny sprostredkovateľovi a rozhodcovi a výške a spôsobe úhrady nákladov konania pred rozhodcom. Mal za to, že rozhodovacia činnosť rozhodcu predstavuje presne zákonom stanovený proces a jeho rozhodnutie ako finálna fáza celého rozhodovacieho procesu je v zmysle správneho poriadku konaním v oblasti správy štátu. Dodal, že rozhodnutie rozhodcu má formu rozhodnutia, ktoré musí byť nevyhnutne preskúmateľné iným štátnym orgánom. Následne poukázal na princíp subsidiarity správneho poriadku ako všeobecného právneho predpisu v prípadoch, keď neexistuje osobitná právna úprava istého konania, prípadne ak táto osobitná právna úprava nerieši osobitný druh správneho konania v plnom rozsahu. Doplnil, že aplikácia správneho poriadku je v prípade konania a rozhodovania rozhodcu v spore o uzavretie kolektívnej zmluvy nevyhnutná, nakoľko zákon o kolektívnom vyjednávaní žiadnym spôsobom nešpecifikuje, aký je postup v prípade nesúhlasu jednej zo zmluvných strán s rozhodnutím rozhodcu v spore o uzavretie kolektívnej zmluvy. Za nesprávny označil záver súdu prvého stupňa, že rozhodnutie rozhodcu v spore o uzavretie kolektívnej zmluvy je rozhodnutím konečným a nemožno sa proti nemu odvolať, zatiaľ čo rozhodnutie vydané v prípade sporu o plnenie z kolektívnej zmluvy je rozhodnutím prvostupňovým, a teda ďalej preskúmateľným súdom. Namietal, že aj rozhodnutie rozhodcu v spore o uzavretie kolektívnej zmluvy je rozhodnutím preskúmateľným. Za ďalšiu „verejnoprávnú črtu“ rozhodovania rozhodcu ako správneho orgánu označil samotné rozhodnutie rozhodcu, a to v jeho ponímaní z formálneho, ako aj materiálneho hľadiska. Zdôraznil, že po formálnej stránke zákon ustanovuje, tak ako aj v prípade iných správnych rozhodnutí, že toto rozhodnutie musí mať presne špecifikované náležitosti, ktorými sú označenie zmluvných strán, skutočnosti, na ktorých sa strany nedohodli, výrok a odôvodnenie rozhodcu, dátum vydania rozhodnutia, meno a priezvisko rozhodcu a jeho podpis. Dodal, že dôležitou obsahovou náležitosťou rozhodnutia je práve jeho odôvodnenie a výrok, aby bolo toto rozhodnutie následne preskúmateľné. Súdu prvého stupňa taktiež vyčítal nesprávnu aplikáciu uznesenia Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. IV. ÚS 402/01 zo dňa 29. augusta 2011 v napadnutom rozhodnutí a namietal, že opomenul fakt, že aj v prípade sporu o plnenie z kolektívnej zmluvy, aj v spore o uzavretie kolektívnej zmluvy si sami účastníci rozhodcu zvolili, preto nie je rozdiel v procese jeho kreovania a v oboch prípadoch ide o osobu, ktorá autoritatívne rozhoduje o právach a povinnostiach subjektov, ktoré s ním nie sú v rovnoprávnom postavení.

Ďalej namietal správnosť záveru Krajského súdu v Prešove, že z ustanovení zákona o kolektívnom vyjednávaní nevyplýva, že by sa na konanie pred rozhodcom mal vzťahovať správny poriadok ako všeobecný predpis o správnom konaní. Z dikcie ustanovení § 10, § 13 a § 14 zákona o kolektívnom vyjednávaní vyvodil, že zákonodarca v prípade sporu o uzavretie kolektívnej zmluvy ďalší postup priamo v tomto zákone neustanovuje a teda subsidiárne sa budú aplikovať ustanovenia správneho poriadku, zatiaľ čo v prípade sporu o plnenie záväzkov z kolektívnej zmluvy zákonodarca presne a jednoznačne postup tak súdu, ako aj sťažovateľa určuje. Doplnil, že zásada subsidiarity správneho poriadku sa uplatňuje aj v prípadoch, keď to z osobitného právneho predpisu explicitne nevyplýva.

Nesúhlasil ani so záverom krajského súdu, že rozhodnutie rozhodcu nepodlieha súdnemu prieskumu. Aj túto námietku odôvodnil odkazom na princíp subsidiárneho použitia správneho poriadku v prípadoch, keď neexistuje osobitná právna úprava. Mal za to, že keď je preskúmateľným rozhodnutie rozhodcu vydané v konaní v spore o plnenie záväzkov z kolektívnej zmluvy, musí súdnemu prieskumu podliehať aj rozhodnutie rozhodcu vydané v spore o uzavretie kolektívnej zmluvy.

Žalovaný 1. v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky odvolanie žalobcu zamietol a napadnuté uznesenie Krajského súdu v Prešove potvrdil. Uviedol, že konanie rozhodcu a jeho kreovanie v kolektívnych pracovnoprávných sporoch sa riadi výlučne všeobecne záväzným procesným právnym predpisom, vo vzťahu k iným procesným normám ako zákonom *lex specialis*, ktorým je zákon o kolektívnom vyjednávaní, upravujúcim toto konanie ako konanie *sui generis*. Ďalej uviedol, že zákon o kolektívnom vyjednávaní ako zákon *lex specialis* ani v jednom ustanovení nepriznáva rozhodcovi postavenie správneho orgánu, a ani ho v konaní nezaväzuje k postupu podľa ustanovení správneho poriadku. Doplnil, že v prípade kolektívneho sporu o uzavretie kolektívnej zmluvy zákon o kolektívnom vyjednávaní opravný prostriedok nepripúšťa. Táto skutočnosť je podľa žalovaného 1. vyvážená tým, že tento typ konania nemožno začať *ex officio*, alebo len na návrh jednej zo sporových strán, dôsledkom čoho by mohla byť založená existencia rozhodnutia zakladajúceho povinnosť považovanú za nútený výkon verejnej moci z titulu nedobrovoľnosti najmenej jednej zo sporových strán alebo nerovnakého postavenia účastníkov v konaní. Konaniu pred rozhodcom sa strany podrobujú *de facto* dobrovoľne. Taktiež poukázal na skutočnosť, že v správnom konaní sa vyžaduje návrh na začatie konania len jednej strany alebo konanie začne z vlastnej iniciatívy oprávnený orgán, avšak v prípade zákona o kolektívnom vyjednávaní zákonodarca upravil možnosť začatia konania pred rozhodcom tak, že výslovne ustanovil povinnosť podať návrh oboma sporovými stranami. Za nesprávne označil kvalifikovať postavenie rozhodcu ako orgánu verejnej moci s odvolávaním sa na subsidiaritu správneho poriadku pri absencii delegácie veci prostredníctvom zákona, rovnako ako namietat nedostatok právomoci súdu po vydaní rozhodnutia rozhodcu v spore o uzavretie kolektívnej zmluvy, ktoré nie je správnym rozhodnutím v zmysle správneho poriadku. Preto rozhodnutie rozhodcu v konaní, ktoré možno výlučne začať len na návrh oboch sporových strán je potrebné považovať za rozhodnutie v súlade s vôľou sporových strán, nakoľko len tým umožnili rozhodcovi vo veci konať a vydať rozhodnutie, pričom možno predpokladať, že každá zo sporových strán počítala tak s úspechom, ako aj s neúspechom v tomto konaní. Poukazujúc na § 1 správneho poriadku zdôraznil, že v prípade rozhodcu nejde o fyzickú osobu, ktorej zákon zveril rozhodovanie, ale o fyzickú osobu, ktorej sporové strany zverili rozhodovanie v súkromnoprávnej oblasti, teda nenaplnia sa základný znak aplikácie správneho poriadku - zdroj zverenia rozhodovania. Dal do pozornosti aj ďalšiu zjavnú odlišnosť konania pred rozhodcom v sporoch o uzavretie kolektívnej zmluvy voči správne konaniu, spočívajúcu v § 13 ods. 5 zákona o kolektívnom vyjednávaní, ktoré trvanie tohto typu konania obligatórne stanovuje na 15 dní, teda v lehote, ktorá je procesne v správnom konaní zjavne neprimeraná. Rovnako tak uviedol, že v tomto druhu sporu absentuje verejný prvok. Konanie rozhodcu nespadá pod právnu úpravu osobitného predpisu, teda správneho poriadku. V závere vyjadrenia uviedol, že daný spor nerieši otázky verejnej správy, ale konflikt v oblasti zmluvného záväzkového práva subjektov súkromného práva v rovine kolektívnych pracovnoprávných vzťahov.

Žalovaný 2. v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie Krajského súdu v Prešove ako vecne správne potvrdil, nakoľko mal za to, že súd prvého stupňa nebol v zmysle právnych predpisov oprávnený preskúmať zákonnosť rozhodnutia a postupu rozhodcu JUDr. Jána Gabonaya, ktorý rozhodol v spore o uzavretie kolektívnej zmluvy. Uviedol, že zo znenia ustanovení § 13 a § 14 zákona o kolektívnom vyjednávaní je zřejmé, že zákon dôsledne rozlišuje spor o uzavretie kolektívnej zmluvy a spor o plnenie záväzkov z kolektívnej zmluvy. V prípade sporu o plnenie záväzkov z kolektívnej zmluvy podľa § 14 ods. 1 cit. zákona tento pripúšťa podať návrh na zrušenie rozhodnutia rozhodcu v spore. Avšak v prípade sporu o uzavretie kolektívnej zmluvy podľa § 13 ods. 6 zákona o kolektívnom vyjednávaní dorúčením rozhodnutia rozhodcu je kolektívna zmluva uzavretá. Teda rozhodnutím rozhodcu je spor uzavretý a nie je možné použiť opravný prostriedok, zákon to neumožňuje. Preto ani nie je prípustná možnosť preskúmania rozhodnutia rozhodcu v tomto spore, keďže ďalšie právne vzťahy nevyplývajú z rozhodnutia rozhodcu, ale z

kolektívnej zmluvy. Zároveň uviedol, že rozhodca rozhoduje v spore o uzavretie kolektívnej zmluvy, z ktorého dôvodu nie je možné hovoriť o rozhodovacej činnosti o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy. V tomto prípade ide o súkromnoprávnu povahu sporu medzi zamestnávateľom a odborovou organizáciou, ktorí sú v spore o uzavretie kolektívnej zmluvy a dobrovoľne sa rozhodli, že dajú rozhodcovi, ktorého si sami dobrovoľne vybrali, kompetenciu vyriešiť spor a tým aj uzatvoriť kolektívnu zmluvu ako dvojstranný právny úkon, čím je celý proces kolektívneho vyjednávania ukončený. Zdôraznil, že rozhodca nie je správny orgán, ktorému zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy, naopak toto rozhodovanie mu po vzájomnej dohode zverili samotní účastníci kolektívneho sporu, teda zamestnávateľ aj odborová organizácia. Dodal, že procesným predpisom, ktorý upravuje postup rozhodcu pri vydávaní rozhodnutia je samotný zákon o kolektívnom vyjednaní, preto rozhodca nepostupuje pri rozhodovaní podľa správneho poriadku.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 OSP) preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a to v rozsahu odvolania žalobcu podľa § 212 ods. 1 OSP, prejednal odvolanie bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 a § 250 ja ods. 2 OSP, a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nemožno priznať úspech.

Podľa § 219 ods. 1 OSP odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 OSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb, ako aj rozhodnutí, ktorými práva a právom chránené záujmy týchto osôb môžu byť priamo dotknuté (§ 244 ods. 1, 2 OSP).

Podstatou správneho súdnictva je ochrana práv občanov a právnických osôb, o ktorých sa rozhodovalo v správnom konaní; ide o právny inštitút, ktorý umožňuje, aby sa každá osoba, ktorá sa cíti byť rozhodnutím, či postupom orgánu verejnej správy poškodená, dovolala súdu ako nezávislého orgánu a vyvolala tak konanie, v ktorom správny orgán už nebude mať autoritatívne postavenie, ale bude účastníkom konania s rovnakými právami, ako ten, o koho práva v konaní ide.

Z ustanovenia § 247 ods. 1 OSP vyplýva, v ktorých prípadoch sa môže účastník správneho konania domáhať preskúmania rozhodnutia správneho orgánu súdom. Všeobecné sudy preskúmajú zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy vydaných v správnom konaní, ktorými správny orgán zasahuje do práv a povinností fyzickej alebo právnickej osoby. Možnosť domáhať sa preskúmania rozhodnutia správneho orgánu je obmedzená negatívnym výpočtom rozhodnutí a postupov, ktoré sú zo súdneho preskúmavania vylúčené na základe zákona.

Podľa § 250d ods. 3 OSP súd uznesením konanie zastaví, ak sa žaloba podala oneskorene, ak ju podala neoprávnená osoba, ak smeruje proti rozhodnutiu, ktoré nemôže byť predmetom preskúmavania súdom, ak žalobca neodstránil vady žaloby, ktorých odstránenie súd nariadil a ktoré bránia vecnému vybaveniu žaloby, alebo ak žalobca nie je zastúpený podľa § 250a, alebo ak žaloba bola vzatá späť (§ 250h ods. 2). Odvolanie proti uzneseniu je prípustné.

Podľa § 13 ods. 6 zákona o kolektívnom vyjednaní doručením rozhodnutia rozhodcu zmluvným stranám v spore o uzavretie kolektívnej zmluvy je táto zmluva uzavretá.

Podľa § 14 ods. 1 zákona o kolektívnom vyjednaní krajský súd zruší na návrh zmluvnej strany rozhodnutie rozhodcu o plnení záväzkov z kolektívnej zmluvy, ak je v rozpore s právnymi predpismi alebo kolektívnymi zmluvami (§ 5).

Podľa § 14 ods. 2 zákona o kolektívnom vyjednávaní návrh na zrušenie rozhodnutia rozhodcu môže zmluvná strana podať do 15 dní od jeho doručenia. Príslušným je krajský súd, v ktorého obvode má sídlo zmluvná strana, proti ktorej tento návrh smeruje. Pri rozhodovaní postupuje krajský súd podľa ustanovení Občianskeho súdneho poriadku o preskúmvaní neprávoplatných správnych rozhodnutí súdom; rozhodne však vždy uznesením, proti ktorému nie je prípustné odvolanie, ani obnova konania.

Z pripojeného spisovného materiálu vyplýva, že žalobca sa domáhal preskúmania rozhodnutia rozhodcu JUDr. Jána Gabonaya zo dňa 27. februára 2013, ktorým bolo rozhodnuté v spore o uzavretie kolektívnej zmluvy.

Ako to vyplýva zo zákona o kolektívnom vyjednávaní (§ 10) kolektívnymi spormi sú spory o uzavretie kolektívnej zmluvy a spory o plnenie záväzkov kolektívnej zmluvy, z ktorých nevznikajú nároky jednotlivým zamestnancom. Mechanizmus riešenia kolektívnych sporov, t. j. obidvoch ich druhov uvedených v § 10 pred rozhodcom, je upravený v § 13, resp. § 14 zákona o kolektívnom vyjednávaní.

V prípade rozhodnutia v spore o uzavretie kolektívnej zmluvy dorúčením rozhodnutia rozhodcu zmluvným stranám je kolektívna zmluva, ktorá bola predmetom sporu, uzatvorená (§ 13 ods. 6 zákona o kolektívnom vyjednávaní). Z dikcie cit. zákonného ustanovenia vyplýva, že zákon o kolektívnom vyjednávaní nepripúšťa podanie opravného prostriedku voči rozhodnutiu rozhodcu - návrhu na jeho zrušenie.

Prípád rozhodnutia rozhodcu v spore o plnenie záväzkov kolektívnej zmluvy, z ktorých nevznikajú nároky jednotlivým zamestnancom zákonodarca upravil odlišne. Voči tomuto druhu rozhodnutia pripustil preskúmanie takéhoto rozhodnutia súdom postupom podľa § 14 zákona o kolektívnom vyjednávaní. Tak zo systematiky tohto ustanovenia, ako aj z jeho gramatického výkladu však celkom jednoznačne vyplýva, že súdny prieskum rozhodnutia upravený týmto ustanovením sa týka výlučne rozhodnutia rozhodcu v spore o plnenie záväzkov kolektívnej zmluvy, nie však rozhodnutia rozhodcu v spore o uzavretie kolektívnej zmluvy.

S poukazom na vyššie uvedené je teda zrejmé, že voči rozhodnutiu rozhodcu v spore o uzavretie kolektívnej zmluvy opravný prostriedok prípustný nie je, teda ani jeho súdny prieskum.

Odvolací súd nemohol prihliadnuť na námietku žalobcu, že rozhodca v spore o uzavretie kolektívnej zmluvy má postavenie orgánu verejnej moci, nakoľko v zmysle správneho poriadku naplňa všetky zákonom definované znaky správneho orgánu. V tejto súvislosti je potrebné prisvedčiť záveru súdu prvého stupňa, že v danej veci má postavenie rozhodcu súkromnoprávny charakter a pri rozhodovaní v spore je tento limitovaný návrhmi a vôľou oboch zmluvných strán. Nie je teda možné konštatovať, že ako orgán verejnej moci rozhoduje autoritatívnym spôsobom o právach a povinnostiach fyzických alebo právnických osôb.

Neobstojí ani námietka žalobcu, spočívajúca v tvrdení, že v prípade konania a rozhodovania rozhodcu v spore o uzavretie kolektívnej zmluvy je potrebné subsidiárne aplikovať správny poriadok, nakoľko zákon o kolektívnom vyjednávaní ďalší postup neustanovuje. V nadväznosti na uvedené odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že zákon o kolektívnom vyjednávaní špeciálnym spôsobom upravuje konanie o kolektívnom vyjednávaní, osobitne tiež konanie pred sprostredkovateľom a rozhodcom, rovnako aj náležitosti rozhodnutia rozhodcu a možnosti podávania opravných prostriedkov, avšak iba v tomto zákone vymedzenom prípade. Taktiež zdôrazňuje, že správny poriadok sa vzťahuje na konanie, v ktorom v oblasti verejnej správy správne orgány rozhodujú o právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb, ak osobitný zákon neustanovuje inak (§ 1 ods. 1). Rozhodca v prejednávanej veci nie je správnym orgánom, a preto jeho procesný postup nie je upravený v normách správneho práva procesného. Z uvedeného je zrejmé, že rozhodnutie rozhodcu v rozhodcovskom konaní je osobitným rozhodnutím, ktoré nie je rozhodnutím v zmysle správneho poriadku.

Na základe horeuvedených skutočností Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že Krajský súd v Prešove postupoval správne, keď podľa ustanovenia § 250d ods. 3 OSP konanie zastavil, pretože napadnuté rozhodnutie žalovaného 1. nie je rozhodnutím, ktoré by podliehalo súdnemu prieskumu v rámci správneho súdnictva. Vychádzajúc z uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie Krajského súdu v Prešove č. k. 5S/12/2013-119 zo dňa 19. februára 2014 ako vecne správne potvrdil (§ 219 ods. 1 OSP).

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v zmysle ustanovení § 224 ods. 1 a § 250k ods. 1 OSP, tak, že neúspešnému žalobcovi ich náhradu nepriznal a žalovaným v tomto druhu konania náhrada trov konania neprináleží.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.